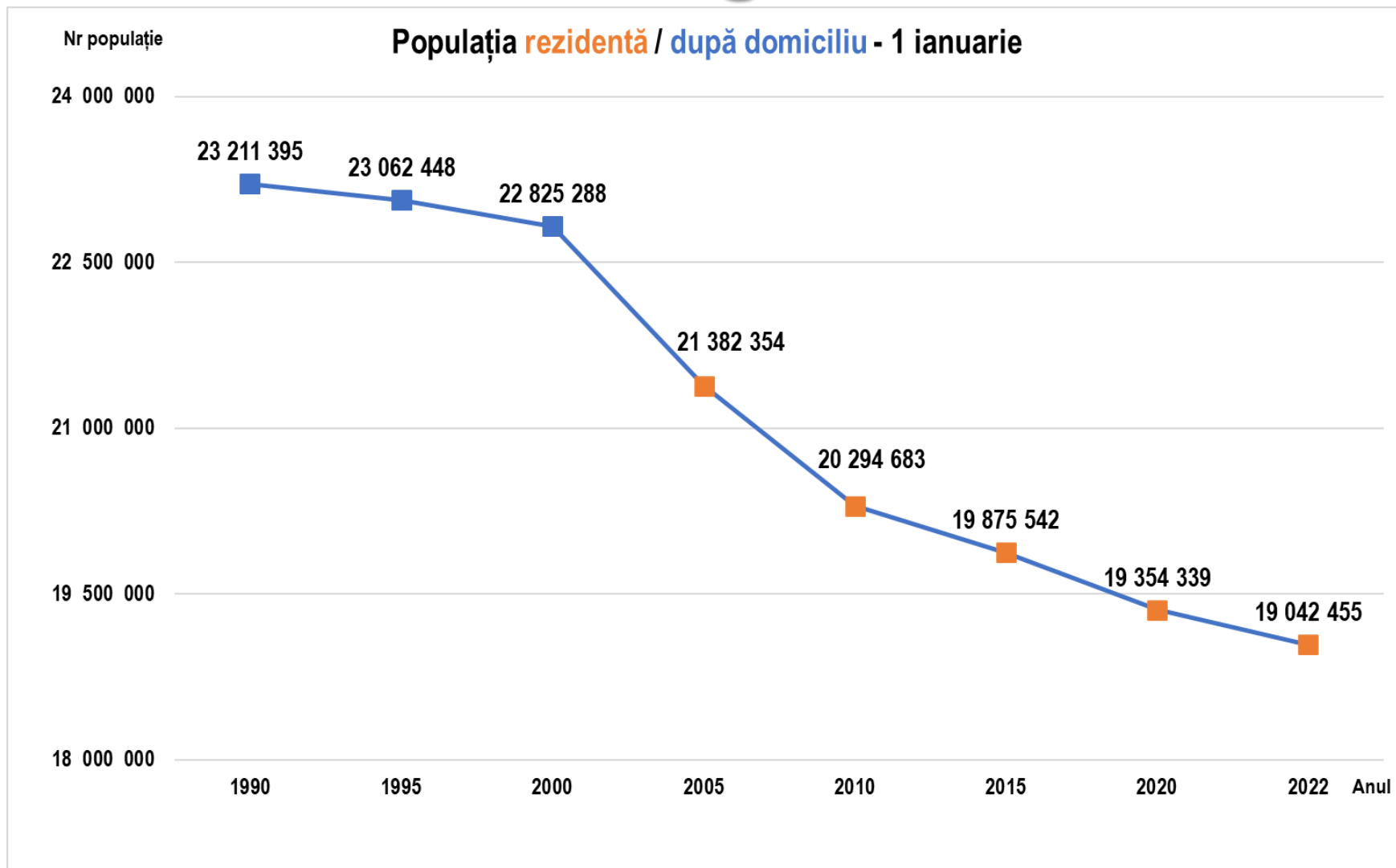

Equity Issues in the Romanian Health Care System - Impact on the Social Care System

László LORENZOVICI, MD, EC, MSc

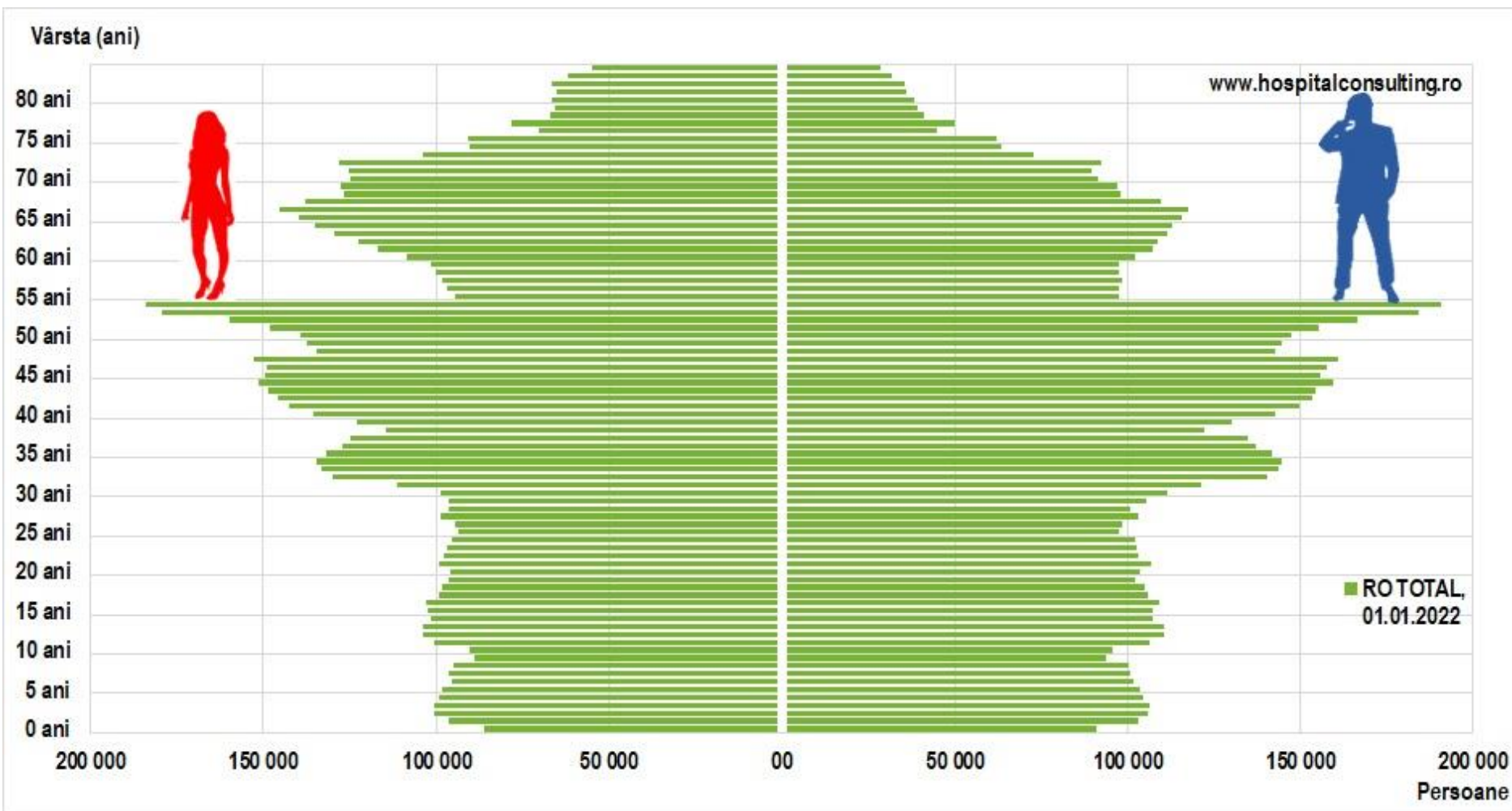

România: demografie - trenduri

➤ scădere de 4.2 mil. persoane = 18%

România: demografie - structură

➤ ponderea 65+ = 17.8 % (în creștere)

România: demografie – județe 65+

➤ **minim: 12.9 %**

➤ **maxim: 23.4 %**

		Populatia D. 01 2023	Populatia D. 65+ 01 2023	% 65 +
1	Alba			19.2%
2	Arad	462 120	84 709	18.3%
3	Argeș	614 977	117 174	19.1%
4	Bacau	722 207	116 581	16.1%
5	Bihor	609 850	105 311	17.3%
6	Bistrița	323 963	51 614	15.9%
7	Botoșani	455 438	71 703	15.7%
8	Brăila	325 581	66 005	20.3%
9	Brașov	639 825	116 981	18.3%
10	București	2 160 169	407 668	18.9%
11	Buzău	444 694	89 493	20.1%
12	Călărași	296 388	52 799	17.8%
13	Caras-Severin	303 966	61 679	20.3%
14	Cluj	742 140	137 895	18.6%
15	Constanța	751 609	132 707	17.7%
16	Covasna	222 208	38 475	17.3%
17	Dâmbovița	506 878	89 364	17.6%
18	Dolj	671 408	126 732	18.9%
19	Galați	629 302	107 438	17.1%
20	Giurgiu	259 840	47 816	18.4%
21	Gorj	344 535	59 119	17.2%
22	Harghita	325 183	58 597	18.0%
23	Hunedoara	435 734	85 092	19.5%
24	Ialomița	276 789	48 843	17.6%
25	Iași	990 357	137 617	13.9%
26	Ifov	496 280	63 926	12.9%
27	Maramureș	511 664	85 388	16.7%
28	Mehedinți	268 099	50 585	18.9%
29	Mureș	580 454	104 721	18.0%
30	Neamț	551 804	98 563	17.9%
31	Olt	414 453	80 596	19.4%
32	Prahova	762 715	148 244	19.4%
33	Sălaj	238 976	41 639	17.4%
34	Satu Mare	380 016	59 384	15.6%
35	Sibiu	467 761	81 315	17.4%
36	Suceava	763 119	113 805	14.9%
37	Teleorman	346 813	81 045	23.4%
38	Timiș	761 085	133 187	17.5%
39	Tulcea	225 266	41 372	18.4%
40	Vâlcea	386 610	86 721	22.4%
41	Vaslui	512 894	73 164	14.3%
42	Vrancea	373 503	67 808	18.2%
	Total	21 556 673	3 822 875	17.8%

Take away message (1)

- Scăderea populației pune o presiune mare pe sistemul de educație, piața muncii (inclusiv îngrijiri) și sănătate (ex. se golesc maternitățile și pediatriile)
- Îmbătrânirea populației și migrația rudelor tinere pune presiune uriașă pe sistemul de îngrijiri pe termen lung

**TAKE
AWAY**

Sistemul de sănătate din RO: surse de finanțare

- ▶ FNUASS / CNAS: **2022 – 11 mld €**
 - Din 2018: CASS 0 + 10% + subvenții de la bugetul de stat
- ▶ Ministerul Sănătății: **2022* – 4,9 mld € (?)**
- ▶ Autorități Publice Locale (APL: CJ, Primării): **0,2 mld €**
- ▶ Pacienți: plată + coplată: **medicamente 0,7 mld €**
+ cabinete private + plăți informale = cca 2,8 mld €
- ▶ Asigurări private de sănătate (facultative)**: **0,14 mld €**
+ abonamente 0,30 mld €

TOTAL: 20 mld € = 1 046 € / capita / an

****deductibilitate: 400 + 400 euro / an**

Evoluția bugetului CNAS

Veniturile și cheltuielile FNUASS

milioane RON	2006	2019	Δ2019 vs. 2018	2020	Δ2020 vs. 2019	2021	Δ2021 vs. 2020	2022	Δ2022 vs. 2021
VENITURI TOTALE	10 655	41 801	17.3%	44 776	7.1%	49 813	11.2%	54 864	10.1%
Contributii de asigurari	10 420	32 279	4.8%	31 960	-1.0%	36 055	12.8%	40 041	11.1%
Venituri fiscale+alte	26	3 827	36.7%	3 535	-7.6%	3 603	1.9%	3 786	5.1%
Subventii	209	5 695	179.3%	9 281	63.0%	10 155	9.4%	11 036	8.7%
Plati de la UE si prefinantari		0	0.0%	0	0.0%	0	0.0%	0	0.0%
CHELTUIELI TOTALE	10 169	41 801	19.9%	45 219	8.2%	49 813	10.2%	54 860	10.1%
Curs mediu BNR EUR	3.5245	4.7452	2.0%	4.8371	1.9%	4.9204	1.7%	4.9315	0.2%
Cheltuieli milioane EURO	2 885	8 809	17.6%	9 348	6.1%	10 124	8.3%	11 124	9.9%
Inflația	6.60%	3.83%		2.63%		5.05%		13.80%	

Concedii medicale

2 750

3 606

3 800

5 900

Finanțare CAS – Îngrijiri la domiciliu

Plăți efectuate - mil. RON	2019	2020	2021	% Dif 2021 vs 2022
Îngrijiri medicale la domiciliu	36.1	39.0	40.4	3.7%
Curs mediu BNR EUR	4.8371	4.9204	4.9315	
Cheltuieli milioane EURO	7.5	7.9	8.2	3.4%

Populatie 65+	3 893 182
Cheltuieli / capita 65+ îngrijiri medicale la domiciliu (RON)	10.4
Cheltuieli / capita 65+ îngrijiri medicale la domiciliu (EUR)	2.1

➤ **0.088% din bugetul CNAS pt servicii medicale**

Take away message (2)

- **Viteza de creștere a finanțării în sănătate este mare**
- **Nivelul este încă sub media UE**
- **Resursele au fost orientate în primul rând pentru salarii și medicamente / spitale**
- **Viteza de creștere a finanțării ID este sub viteza de creștere a CNAS**

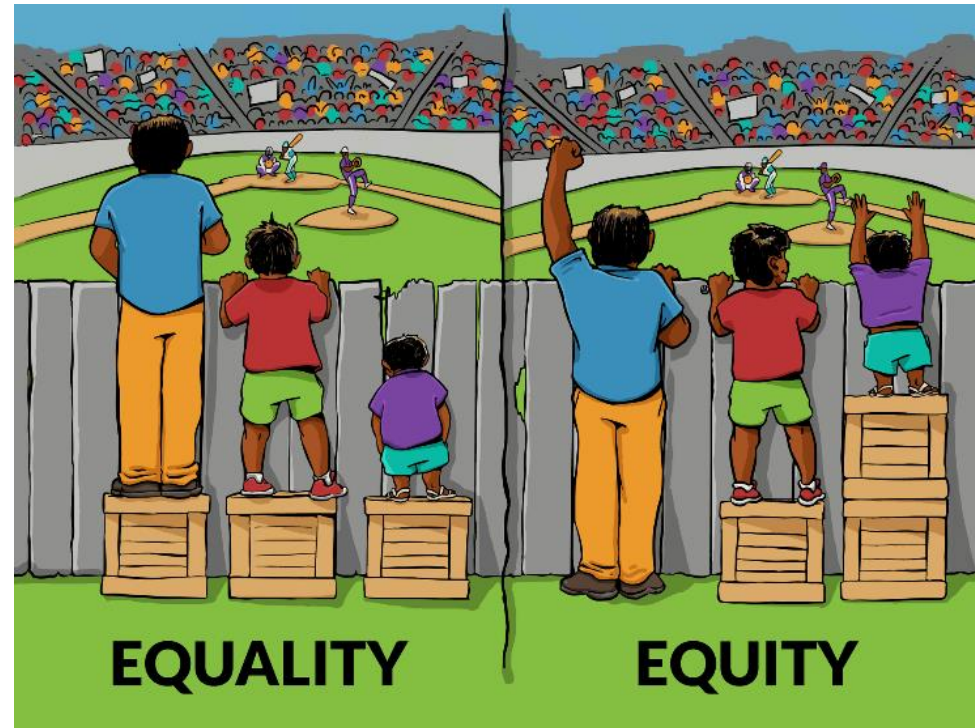
Sistemul de sănătate din România

- MIXT dpdv al finanțării, cu dominația asigurărilor obligatorii de sănătate. **Parțial descentralizat + neutralitate sectorială ridicată**
- Spitale: DRG (acuți)+ zile spitalizare (cronici)
- Spitalizare de zi: tarife / serviciu (caz)
- Ambulator: sistem de punctaj
- Medici de familie: punctaj per capita / per servicii
- Îngrijiri la domiciliu: tarif / serviciu

MULTE RESTRICȚII, LIMITĂRI, BARIERE

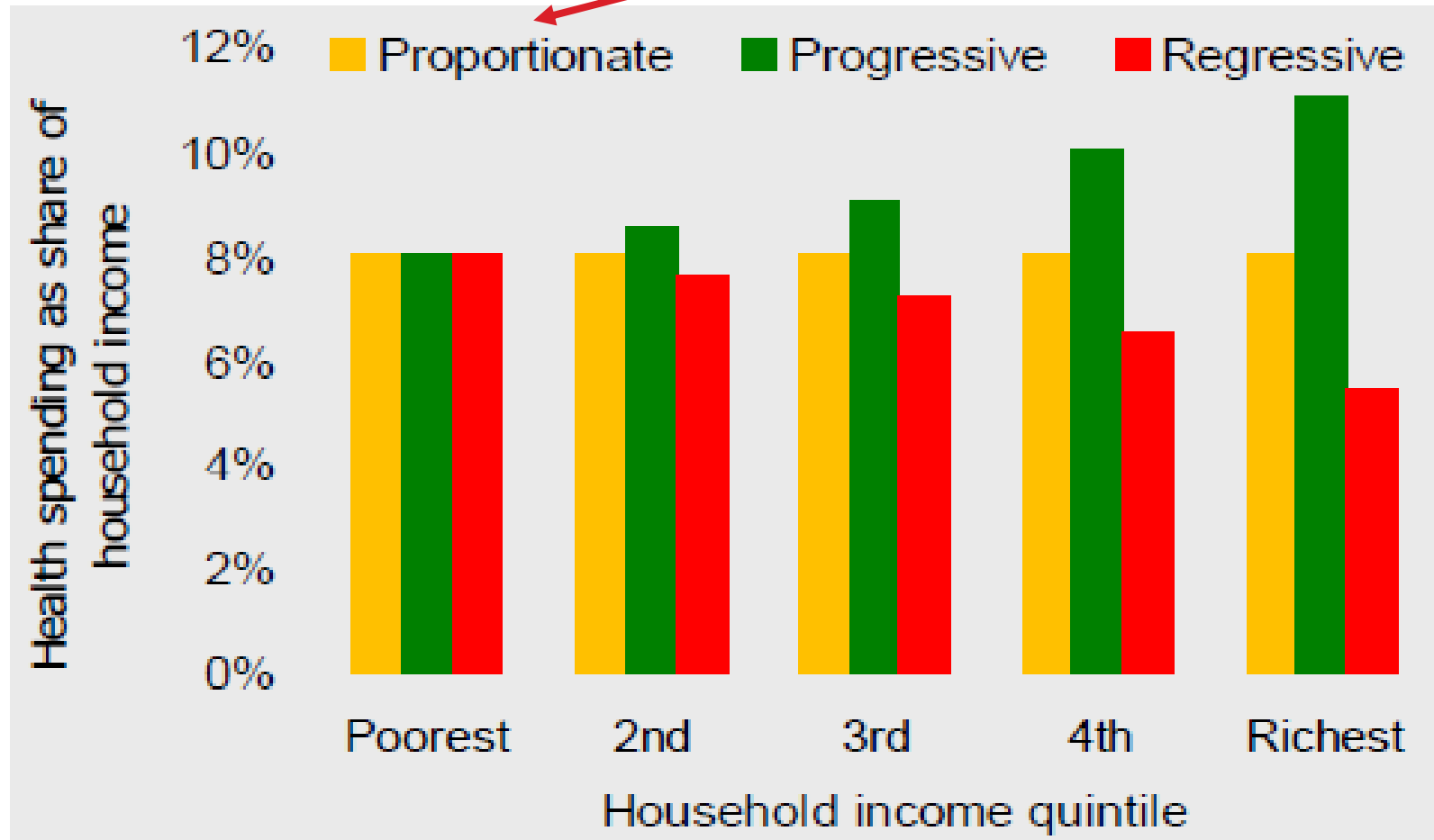
Echitate – Equity

- Multe definiții, depinde și de valorile asumate
- Localizarea geografică și puterea de cumpărare nu ar trebui să reprezinte obstacole în calea accesului la serviciile de sănătate
- Același boală același serviciu
- Același serviciu același plată (dacă condițiile de acordare sunt similare)

Inechitățile din sistemul sanitar NU pot fi eliminate integral, dar trebuie să existe o preocupare continuă pentru diminuarea lor

Sistemul de impozitare din România: proporțional

Tarife DRG spitale diferențiate în RO ...

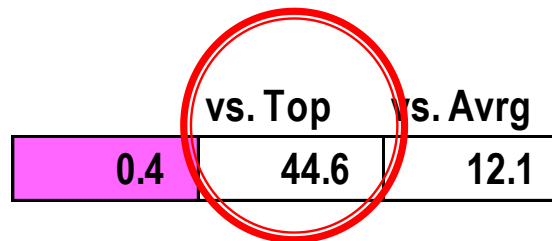
+16% din 2023

Nr.	Cod	Denumire spital - Top 20 Spitale după TCP		ICM 2021n	TCP 2021n	DMS 2021n
1	B_33	Sp Universitar de Urg Buc. (Mun)	I	1.3835	2 590	5.96
2	B_18	Inst CI Fundeni Buc.	IM	1.6194	2 531	5.30
3	B_03	Sp CI de Urg de Chirurgie Plastica, Reparatrice si Arsuri	IM	2.0603	2 230	6.66
4	M07	Sp CI de Urg Militar Central „Dr. Carol Davila”	I	2.3435	2 128	4.94
5	B_80	Sp Universitar de Urg "Elias" Buc.	I	1.5720	2 128	5.20
6	TM01	Sp CI Jud de Urg "Pius Brînzeu" Timisoara	I	1.7393	2 128	6.42
7	B_20	Inst pt Ocrotirea Mamei si Copilului Prof. Dr. A. Rusescu	IM	0.9695	2 070	5.10
8	MS01	Sp Jud CI de Urg Targu Mures	I	2.0123	1 850	6.77
9	CJ01	Sp Jud CI de Urg Cluj	I	1.8304	1 850	6.16
10	B_02	Sp CI de Urg Buc. (Floreasca)	I	1.5642	1 850	6.22
11	CT01	Sp CI Jud de Urg Constanta	IA	1.4293	1 850	5.89
12	B_35	Sp CI de Urg "Bagdasar-Arseni" Buc.	IM	2.6639	1 840	5.81
13	AG02	Sp de Pediatrie Pitesti	IV	1.4854	1 840	3.91
14	SB08	Sp CI de Pediatrie Sibiu	IIM	1.4412	1 840	4.58
15	TM03	Sp CI de Urg pt Copii "L. Turcanu" Timisoara	IM	1.3958	1 840	4.43
16	CJ03	Sp CI de Urg pt Copii Cluj-Napoca	IIM	1.3227	1 840	3.83
17	IS02	Sp CI de Urg pt Copii "Sf. Maria" Iasi	II	1.3007	1 840	5.40
18	BV03	Sp CI de Copii Brasov	IIM	1.2849	1 840	4.38
19	PH99	Sp de Pediatrie Ploiesti	V	1.2585	1 840	3.81
20	GL02	Sp CI de Urg pt Copii "Sf. Ioan" Galati	II	1.2388	1 840	4.48

Finanțare îngrijiri la domiciliu: inechităţi majore

Județul	Nr. Pacienți Îngrijiți 2021	Pacienti vs. Pop. 1000 65+
Hunedoara	12	0.1
Constanța	20	0.2
Sălaj	29	0.7
Vrancea	56	0.8

Iași	2 422	17.6
Harghita	972	16.6
Maramureș	1 391	16.3
Călărași	550	10.4

Nr. Crt.	Județul	Nr. Pacienți Îngrijiți 2021	Pacienti vs. Pop. 1000 65+
1	Iași	2 422	17.6
2	Harghita	972	16.6
3	Maramureș	1 391	16.3
4	Călărași	550	10.4
5	Alba	550	7.8
6	Galați	802	7.5
7	Arad	610	7.2
8	Brăila	426	6.5
9	Bistrița	326	6.3
10	Dâmbovița	546	6.1
11	Ifov	361	5.6
12	București	2 291	5.6
13	Cluj	707	5.1
14	Bacau	459	3.9
15	Gorj	222	3.8
16	Sibiu	297	3.7
17	Bihor	374	3.6
18	Satu Mare	207	3.5
19	Brașov	406	3.5
20	Olt	279	3.5
21	Vaslui	249	3.4
22	Buzău	269	3.0
23	Ialomița	136	2.8
24	Prahova	369	2.5
25	Mureș	227	2.2
26	Timiș	258	1.9
27	Dolj	233	1.8
28	Covasna	68	1.8
29	Neamț	153	1.6
30	Mehedinți	75	1.5
31	Argeș	154	1.3
32	Vâlcea	105	1.2
33	Suceava	94	0.8
34	Vrancea	56	0.8
35	Sălaj	29	0.7
36	Constanța	20	0.2
37	Hunedoara	12	0.1
38	Botoșani	0	0.0
39	Caras-Severin	0	0.0
40	Giurgiu	0	0.0
41	Teleorman	0	0.0
42	Tulcea	0	0.0
TOTAL		16 788	4.3

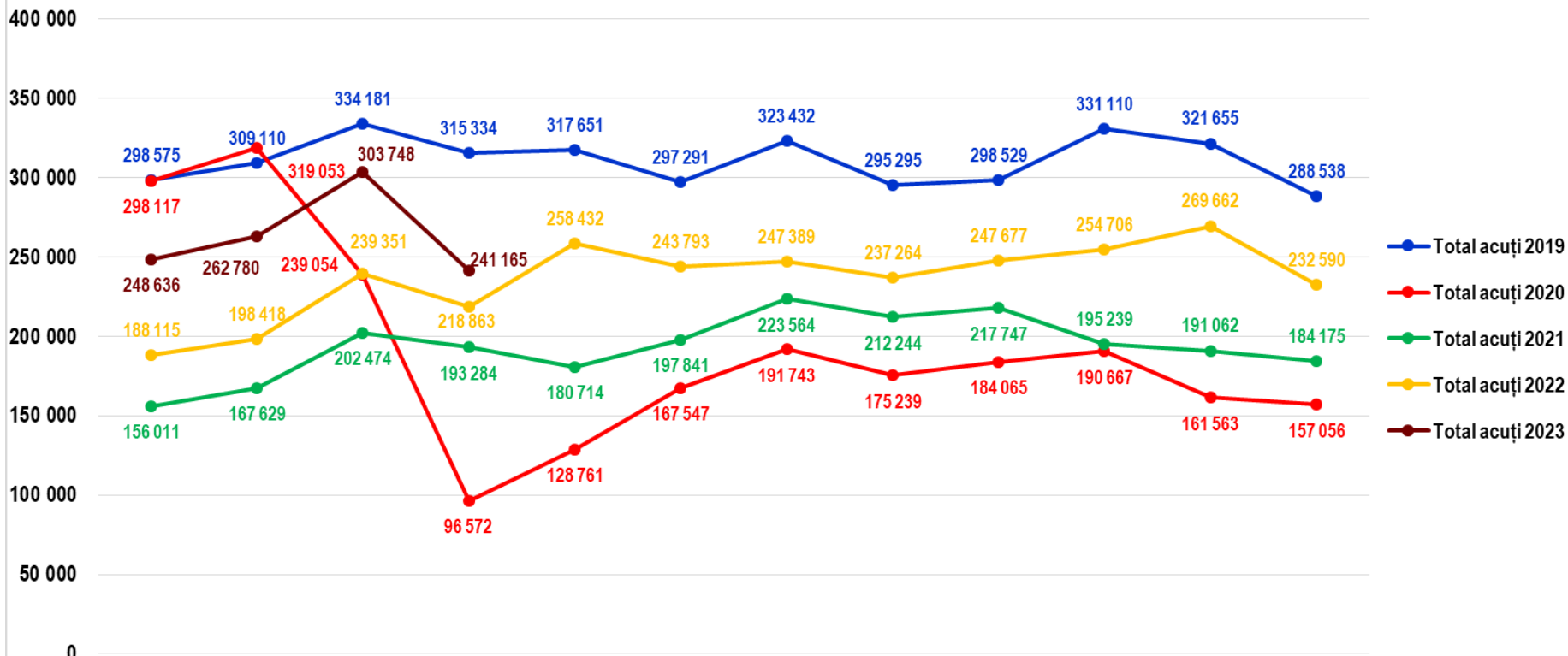
Take away message (3)

- Principiile finanțării echitabile NU sunt respectate, de ex. la spitalizare continuă ⇒ **presiune mai mare** pe celelalte sisteme / servicii de sănătate
- Pe lângă subfinanțarea grosolană a serviciilor de îngrijiri la domiciliu, Reglementările și alocările bugetare au cauzat dezvoltarea inegală a serviciilor de Î. D. și implicit accesul inechitabil a populației la servicii de Î. D.

Evoluția nr. de cazuri de acuți la nivel național

Evoluția lunară a numărului de cazuri externate (acuți) la nivel național 2023 - aprilie vs 2022 AN vs 2021 AN vs 2020 AN vs 2019 AN

2022 vs.
2019
2023 vs.
2019

	Ian	Feb*	Mar	Apr	Mai	Iun	Iul	Aug	Sept	Oct	Nov	Dec
2022 vs. 2019	-37%	-35.8%	-28.4%	-30.6%	-18.6%	-18%	-23.5%	-19.7%	-17%	-23.1%	-16.2%	-19.4%
2023 vs. 2019	-16.7%	-15%	-9.1%	-23.5%								

*corecție an bisect

Take away message (4)

- **Pandemia Covid-19 a îndepărtat pacienții de spitale ⇒
ele au devenit mai scumpe și mai ineficiente**
- **A crescut presiunea pe pe celelalte sisteme de îngrijire
/ servicii de sănătate**

Vă mulțumesc

dr. László Lorenzovici
lorenzovici@hospitalconsulting.ro
+40 784 208810